

Handelingen – hoofdstuk 12

*Vertaling Bible Commentary van Andrew Wommack
Wiebrig Calderhead, 2008*

(Om in Word naar een eindnoot te springen: plaats de cursor bij de eindnootverwijzing, kies Beeld (menubalk) – voetnoten. Om terug te gaan naar de tekst: zet de cursor vlak voor de eindnoot, klik rechts, kies "Ga naar eindnoot")

Handelingen 12

1 En omstreeks die tijd sloeg koning Herodes de hand aan sommigen van de gemeente om hun kwaad te doen.

Opmerking 1 bij Handelingen 12:1: Het woord "gemeente" (of kerk) komt van het samengestelde Grieks woord "ekklesia" wat "eruit roepen" betekent ("ek"-uit, "kaleo"- roepen). Technisch gezien kan het woord "ekklesia" iedere soort bijeenkomst betekenen. In Handelingen 19:39¹ wordt gesproken van "volksvergadering" en in Handelingen 7:38² van "vergadering" om aan te geven dat het hier ging om een vergadering van de Israëlieten die Egypte hadden verlaten. Behalve deze twee uitzonderingen wordt het woord gebruikt om diegenen aan te duiden die door geloof in Christus uit de wereld in het Koninkrijk van God zijn geroepen.

Het woord "gemeente" kan op het lichaam van Christus als geheel wijzen (Matt. 16:18; Kol. 1:18,24)³ en ook naar een plaatselijk deel van het lichaam van Christus (Rom. 16:5; 1 Kor. 1:2; Openb. 2:1, 8,12,18)⁴. In de Schrift verwijst het nergens naar een gebouw waar de heiligen samenkomen. De gemeente is niet een gebouw van gemetselde steen, maar van wedergeboren mensen. De enige schriftuurlijke reden dat er verschillende gemeenten of kerken zijn, is dat er plaatselijke gemeenten zijn. Het was de bedoeling dat leerstellige geschillen zouden worden opgelost (1 Kor. 1:10)⁵ en niet als rechtvaardiging gebruikt zouden worden om de universele gemeente te splitsen.

2 En hij liet Jakobus, de broeder van Johannes, ter dood brengen met het zwaard;

3 en toen hij zag, dat dit de Joden welgevallig was, ging hij voort en nam ook Petrus in hechtenis. Nu waren het de dagen der ongezuurde broden.

4 En hij liet hem grijpen en zette hem gevangen, onder bewaking van vier viertallen soldaten, met het voornemen hem na het Paasfeest voor het volk te brengen.

Opmerking 2 bij Handelingen 12:4: Iedere drie uur kwam er een andere ploeg van vier soldaten. Er was dus tijdens de vier wachtdiensten gedurende de nacht een totaal van zestien soldaten die Petrus bewaakten (zie opmerking 2 bij Handelingen 12:6 en opmerking 2 bij Matt. 14:25)⁶.

Opmerking 3 bij Handelingen 12:4: Dit lijkt op een onwaarschijnlijk zware beveiliging voor een prediker. Het is mogelijk dat men aan Herodes over de vorige wonderbaarlijke ontsnapping van de discipelen uit de gevangenis had

verteld en dat hij er zeker van wilde zijn dat niemand Petrus kon redden en dit kon toeschrijven aan een wonder van God. In ieder geval waren de voorzorgsmaatregelen van Herodes vergeefs, net zoals toen de priesters het graf van Jezus verzegelden (zie opmerking 2 bij Matt. 27:64)⁷. De voorzorgsmaatregelen van Herodes waren waardeloos tegenover de kracht van God en dienden alleen maar als bevestiging van het wonder dat God verrichtte.

Opmerking 4 bij Handelingen 12:4: Het Griekse woord "pascha" dat hier met "Paasfeest" wordt vertaald, wordt in het Nieuwe Testament 23 keer met "Pascha" vertaald en op vier andere plaatsen met Paasfeest, zoals hier.⁸ Het weerspiegelt het gebruik van de vertalers en niet van de Christenen van de eerste eeuw. In de tijd van deze gebeurtenis was Pasen een Joods feest dat niet door de Christenen werd gevierd.

5 Petrus dan werd in de gevangenis in bewaring gehouden, maar door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden.

6 Toen nu Herodes van plan was hem te doen voorkomen, lag Petrus die nacht te slapen tussen twee soldaten, geboeid met twee ketenen, en schildwachten hielden voor de deur der gevangenis de wacht.

Opmerking 1 bij Handelingen 12:6: Petrus was zich er goed van bewust dat Herodes van plan was hem de volgende ochtend te laten ombrengen, zoals hij ook bij Jakobus had gedaan (Hand. 12:2). Petrus wist ook dat Jezus hem had verteld dat hij gemarteld zou worden (Joh. 21:18-19)⁹. In het natuurlijke vlak leek het erop dat dit het einde voor Petrus was. Toch wrong Petrus zich niet in de handen, ijsbeerde niet heen en weer of was zelfs niet in gebed. Hij lag gewoon te slapen.

Dit is een geweldige verklaring van het geloof van Petrus in de Heer. Eerder had Petrus de Heer drie keer verloochend omdat hij bang was voor vervolging (Matt. 26:69-75, Marc. 14:66-72, Luc. 22:55-62; Joh. 18:15-27), maar hij had zich zo vast voorgenomen dat dit nooit meer in die mate zou gebeuren, dat hij zich er nu helemaal niet het hoofd over brak. Voordat we in een crisissituatie komen, moeten we in ons hart al hebben besloten wat we in een crisis zullen doen.

Opmerking 2 bij Handelingen 12:6: Zoals in opmerking 2 bij Handelingen 12:4 al genoemd, waren er zestien soldaten aan Petrus toegewezen, vier soldaten voor iedere wacht. Volgens de beschrijving in dit vers, leek het erop dat Petrus aan twee soldaten was geboeid en dat twee soldaten buiten de cel de deur bewaakten. Dat Petrus geboeid was aan twee soldaten week af van hoe de apostelen eerder gevangen hadden gezeten (Hand. 5:23)¹⁰ en kan erop wijzen dat Herodes van hun vorige ontsnapping afwist en nu vastbesloten was om dit niet weer te laten gebeuren (zie opmerking 3 bij Hand. 12:4).

7 En zie, een engel des Heren stond bij hem en er scheen licht in het vertrek, en hij stootte Petrus in zijn zijde om hem te wekken en zei: Sta snel op! En de ketenen vielen van zijn handen.

Opmerking 3 bij Handelingen 12:7: Petrus werd niet wakker van het licht dat in het vertrek scheen. De engel moest hem aanstoten. Petrus moest dus in een zeer diepe slaap zijn geweest.

Opmerking 4 bij Handelingen 12:7: Er wordt niet vermeld dat de ketenen werden ontsloten. Kennelijk kon Petrus zijn armen door de metalen ketenen heen laten gaan, net zoals toen Jezus een kamer binnenwandelde toen de deuren dicht waren (Joh. 20:19)¹¹.

8 En de engel zei tot hem: Omgord u en bind uw sandalen aan. En hij deed aldus. En hij zei tot hem: Sla uw mantel om en volg mij.

9 En hij volgde hem naar buiten en hij wist niet, dat het werkelijkheid was, wat door de engel gedaan werd, maar hij meende een gezicht te zien.

Opmerking 5 bij Handelingen 12:9: Dit is nogmaals een bewijs dat een gezicht niet een fysieke werkelijkheid is, maar dat onze zintuigen geestelijke boodschappen en waarheden waarnemen (zie opmerking 2 bij Hand. 9:10)¹².

10 En toen zij langs de eerste en de tweede wacht gegaan waren, kwamen zij aan de ijzeren poort, die naar de stad leidde, welke vanzelf voor hen openging. En buiten gekomen, gingen zij één straat ver en terstond daarna verliet de engel hem.

Opmerking 6 bij Handelingen 12:10: Het Griekse woord dat hier wordt vertaald als "vanzelf" is "automatos", waar wij ons woord "automatisch" aan hebben ontleend. Het wordt slechts twee keer in het Nieuwe Testament gebruikt (hier en in Marc. 4:28)¹³.

Opmerking 7 bij Handelingen 12:10: De Schrift leert dat engelen zijn betrokken bij Gods bediening aan ons (zie opmerking 12 bij Matt. 24:31)¹⁴. Ze zijn altijd aanwezig, maar ze zijn zelden zichtbaar. Toen de engel de wil van de Heer aangaande Petrus had uitgevoerd, verdween hij. De Heer wil dat wij in geloof wandelen en niet in aanschouwen (2 Kor. 5:7).

11 En Petrus, tot zichzelf gekomen, zei: Nu weet ik waarlijk, dat de Here zijn engel uitgezonden heeft en mij gerukt heeft uit de hand van Herodes en uit al wat het volk der Joden verwachtte.

Opmerking 8 bij Handelingen 12:11: Petrus besepte, toen de engel verdween, dat dit geen gezicht was geweest en dat wat hij had ervaren onveranderd bleef.

12 En na een ogenblik van overleg, ging hij naar het huis van Maria, de moeder van Johannes, bijgenaamd Marcus, waar velen vergaderd waren in gebed.

Opmerking 9 bij Handelingen 12:12: De moeder van Marcus, Maria, was ook de zuster van Barnabas (Kol. 4:10)¹⁵. Johannes Marcus was dus de neef van Barnabas.

13 En toen hij aan de deur van het voorportaal klopte, kwam een slavin, met name Rode, voor om te horen wat er was;

Opmerking 10 bij Handelingen 12:13: In Palestina waren de ingangen tot de huizen grote poorten die ingeklapt konden worden. Ze waren groot genoeg om kamelen met hun lasten door te laten. In deze poorten was vaak een kleinere deur waardoor de mensen naar binnen konden als de grotere poort niet nodig was. Petrus klopte dus aan de "deur van de poort"¹⁶.

14 en toen zij de stem van Petrus herkende, deed zij van blijdschap het voorportaal niet open, maar liep naar binnen om mede te delen, dat Petrus voor het portaal stond.

Opmerking 11 bij Handelingen 12:14: Hoogstwaarschijnlijk is de reden dat Petrus ervoor koos naar het huis van Maria te gaan dat in dit huis de Christenen gewoonlijk bijeenkwamen. Het is zeker dat Petrus een vaste gast was in het huis van Maria omdat de slavin zijn stem herkende (vers 14).

In 1 Petrus 5:13 sprak Petrus over Marcus als zijn zoon. Hij bedoelt hier niet mee dat Marcus zijn fysieke zoon was, maar zijn geestelijke zoon, op dezelfde manier waarop Paulus over Timoteüs sprak (1 Tim. 1:2)¹⁷. Er wordt daarom verondersteld dat Petrus degene was die Johannes Marcus en mogelijk ook zijn moeder Maria tot geloof in Jezus bracht.

15 En zij zeiden tot haar: Gij spreekt wartaal. Doch zij bleef volhouden, dat het zo was. En zij zeiden: Het is zijn engel.

Opmerking 12 bij Handelingen 12:15: De discipelen waren voor Petrus aan het bidden en toch, toen hen werd verteld dat hij uit de gevangenis was bevrijd, geloofden ze het niet. Ofwel waren ze niet voor zijn bevrijding aan het bidden, of ze hadden een verhard hart waardoor ze verbijsterd raakten toen ze het wonderbaarlijke zagen, net zoals in Marcus 6:51 bij de discipelen gebeurde (zie opmerking 10 bij Marc. 6:52)¹⁸.

Opmerking 13 bij Handelingen 12:15: Ze zeiden niet dat het een engel was, maar juist "zijn engel". Dit weerspiegelt hun geloof dat de Heer aan ieder zijn eigen engel heeft toegewezen. Jezus maakte een toespeling dat de engel van een kind voortdurend het aangezicht van de Vader ziet en klaarstaat om ten behoeve van dat kind in actie te komen (zie opmerking 3 bij Matt. 18:10)¹⁹.

16 Maar Petrus bleef kloppen en toen zij opengedaan hadden, zagen zij hem en waren verbijsterd.

Opmerking 14 bij Handelingen 12:16: Net zoals Petrus de toegang tot het huis van Maria werd geweigerd omdat ze niet konden geloven, weigeren wij de toegang van de Heer in ons leven vanwege ons ongeloof. De discipelen baden voor wat er ook daadwerkelijk gebeurde, maar ze hadden niet echt het geloof erin. Zo bidden wij ook voor de kracht van God, maar als het komt, kunnen we

het niet geloven. Prijs God dat, net zoals Petrus, de Heer blijft kloppen (Openb. 3:20)²⁰.

17 En hij wenkte met zijn hand, dat zij zwijgen moesten, en verhaalde hun, hoe de Here hem uit de gevangenis had geleid en hij zei: Bericht dit aan Jakobus en de broeders. En hij vertrok en reisde naar een andere plaats.

Opmerking 15 bij Handelingen 12:17: De Jakobus waar hierover gesproken wordt is de halfbroer van de Heer (zie opmerking 2 bij Joh. 2:12²¹ en opmerking 3 bij Marc. 1:19)²². Jakobus, de broer van Johannes, die één van de eerste twaalf discipelen van Jezus was, was al door Herodus om het leven gebracht (Hand. 12:2).

Opmerking 16 bij Handelingen 12:17: Petrus was op een zeer wonderbaarlijke manier bevrijd van de macht van Herodes. Vier bewapende soldaten en de gesloten poorten waren geen probleem voor de kracht van God die door deze engel werd vrijgezet. Later in hetzelfde hoofdstuk (vers 23) sloeg de engel van de Heer Herodes zelf zodat hij stierf. Petrus kon hebben gedacht dat ongeacht wat hij deed God hem zou beschermen. Dat was echter niet zijn houding. Nadat hij de gelovigen had verteld wat er gebeurd was, ging Petrus naar een niet genoemde plaats. Kennelijk was dit om Herodes uit de weg te gaan.

Het is waar dat de Heer de kracht heeft om ons uit iedere situatie te bevrijden, maar zoals Jezus ons liet zien, moeten we nooit de Heer verzoeken (Luc. 4:9-12). We zouden onze wijsheid moeten gebruiken om onszelf te beschermen, tenzij het tegen Gods Woord ingaat. Toen Petrus in Handelingen 5:19 met de andere apostelen uit de gevangenis werd bevrijd, gaf een engel hen opdracht om openlijk in de tempel te spreken en toen beschermde de Heer hen. In dit geval kreeg Petrus niet zo'n opdracht en hij handelde zorgvuldig door zichzelf te verbergen.

18 En toen het dag geworden was, kwam er geen kleine opschudding onder de soldaten, wat er toch met Petrus geschied was.

19 En toen Herodes nasporingen naar hem had laten doen, doch hem niet vond, nam hij de schildwachten in verhoor en liet hen wegleiden; en hij vertrok van Judea naar Caesarea en vertoefde aldaar.

20 En hij was hevig vertoornd op de Tyriërs en de Sidoniërs; maar zij kwamen als één man tot hem en wisten Blastus, de kamerheer van de koning, voor zich te winnen en zij verzochten om vrede, daar hun land voor zijn voeding van dat des konings afhankelijk was.

Opmerking 1 bij Handelingen 12:20: Tyrus was een oude Fenicische stad die ongeveer 32 kilometer ten zuiden van Sidon en 42 kilometer pal ten westen van Caesarea Filippi aan de Middellandse Zee lag. De stad bestond uit twee delen: (1) het grootste gedeelte op het vasteland en door een rotskust beschermd en (2) een klein, goed versterkt eiland dat ongeveer 800 meter uit de kust lag. Tyrus was een zeer oude stad die in de veertiende eeuw voor Christus al in Egyptische geschriften werd genoemd.

Hoewel de Heer Fenicië ook inbegrepen had bij het land dat Hij aan de Joden gaf (Num. 34:6-8)²³, hebben ze dit volk nooit veroverd. David sloot een verbond met Chiram, de koning van Tyrus (2 Sam. 5:11)²⁴ wat na de dood van David door Salomo werd voortgezet. In sommige Bijbelse profetieën tegen Tyrus is er een overvloed aan informatie over het belang en de grote invloed van deze stad (Ezech. 27)²⁵.

De vriendschapsbanden tussen Tyrus en Israël kwamen tot een eind en de profeet Amos klaagde Tyrus aan omdat ze de Israëlieten aan Edom hadden uitgeleverd (Amos 1:9)²⁶. Joël zei dat de bevolking van Tyrus en Sidon Israël hadden geplunderd en de Joden als slaven aan de Grieken hadden verkocht (Joël 3:4-6)²⁷.

De verwoesting van Tyrus werd voorzien door Amos (Amos 1:9), Joël (Joël 3:7-8), Jesaja (Jes. 23), Jeremia (Jer. 27:1-11)²⁸ en Ezechiël (Ezech. 26-28:10; 29:18-20). Nebukadnezar bezette Tyrus 13 jaar lang totdat hij de stad eindelijk kon onderwerpen. In 332 v.Chr. veroverde Alexander de Grote na een belegering van zeven maanden de stad en bouwde een verhoogde weg van het vasteland naar het eiland.

Jezus bezocht de kusten van Tyrus en Sidon (Matt. 15:21-31; Marc. 7:24-31)²⁹. De inwoners van Tyrus waren al tot het Christendom bekeerd toen Paulus de stad bezocht (Hand. 21:3-4)³⁰.

De bevolking van Tyrus en Sidon, zoals in dit vers genoemd, stond niet onder het directe gezag van Herodes, maar hun smalle kustgebied was niet in staat om hen van voedsel te voorzien zonder de hulp van naburige steden die onder het bewind van Herodes stonden. Dat is de reden dat ze de gunst van Herodes zochten en hem gingen vleien.

21 En op een bepaalde dag hield Herodes, in een koninklijk kleed op de troon gezeten, een rede tot hen;

22 en het volk juichte hem toe: De stem van een god en niet van een mens!

Opmerking 2 bij Handelingen 12:22: Het is zeer twijfelachtig of deze mensen echt zo onder de indruk waren van de toespraak van Herodes dat ze dachten dat hij een god was. Ze probeerden alleen maar bij hem in de gunst te komen door een beroep te doen op zijn opgeblazen ego. Herodes aanvaardde hun aanbidding, wat een snelle reactie van God teweegbracht.

Opmerking 3 bij Handelingen 12:22: Het ging hier over Herodes Agrippa I, die de zoon was van de Herodus die Johannes de Doper had gedood en die Jezus had bespot (zie opmerking 3 bij Luc. 3:1³¹ en opmerking 1 bij Luc. 23:8³²). Herodus Agrippa I volgde in de voetstappen van zijn vader door de apostel Jakobus te doden (Hand. 12:2) en door te proberen de apostel Petrus te doden (Hand. 12:3). Dat deze man de aanspraak op goddelijkheid voor zichzelf aanvaardde was de druppel die de emmer deed overlopen. De geest van de Heer zal niet altijd in de mens blijven (Gen. 6:3)³³.

23 En terstond sloeg hem een engel des Heren, omdat hij God de eer niet gaf; en hij werd door wormen gegeten en blies de adem uit.

Opmerking 4 bij Handelingen 12:23: Iets dergelijks gebeurde bij koning Joram van Judea. De Heer sloeg hem zodanig dat na twee jaar zijn darmen eruit vielen.

De Joodse historicus Flavius Josephus uit de eerste eeuw schreef een gedetailleerd verslag van de dood van Herodes. Hij vertelde dat Herodes gekleed was in een mantel die met zilver doorweven was en die in de ochtendzon glinsterde. Herodes kreeg hevige pijn in zijn darmen en vijf dagen lang leed hij ondraaglijke pijn voordat hij stierf.

Opmerking 5 bij Handelingen 12:33: Onder het oude verbond zien we veel voorbeelden van het zware oordeel van God op individuele personen die overeenkomen met wat hier met Herodes gebeurde. Jezus bracht echter een nieuw verbond wat genade in plaats van oordeel predikte. In de bediening van Jezus is er een opmerkelijk gebrek aan wrede veroordeling en Hij berispte zelfs de discipelen die vuur uit de hemel wilden roepen over diegenen die Jezus vervolgden (Luc. 9:54-56³⁴). Hoe past deze verschrikkelijke demonstratie van oordeel in het nieuwe verbond?

Het antwoord op deze vraag is dat het niet past. Als Herodes wedergeboren was geweest en daarom onder het nieuwe verbond was geweest, zou dit hem niet zijn overkomen (zie opmerking 8 bij Joh. 5:14³⁵). Degenen die Jezus verwerpen, verwerpen de genade van God die Jezus heeft gebracht en zijn onder de Oudtestamentische wraak van God (zie opmerking 4 bij Joh. 3:36³⁶). Herodes was daarom onderworpen aan Gods straf, net zoals de mensen in het Oude Testament.

Eenzelfde wraak van God zien we in Handelingen 13:11³⁷ waar de Heer Elymas de tovenaars met blindheid sloeg, waarbij donkerheid en duisternis op hem vielen. Net zoals bij Herodes verwierp Elymas de prediking van Christus en kante zich tegen Jezus en Zijn volgelingen. Daarom deed de Heer Zijn nieuwe verbond van vrede geen geweld aan omdat deze mannen het hadden geweigerd.

24 En het woord des Heren wies en verbreidde zich.

25 Barnabas nu en Saulus keerden terug uit Jeruzalem na hun liefdedienst te hebben volbracht, en namen ook Johannes, bijgenaamd Marcus, mede.

Eindnoten Handelingen 12:

(Om in Word terug te gaan: zet de cursor vlak voor de eindnoot, klik rechts, kies "Ga naar eindnoot")

¹ Hand. 19:39 En indien gij nog iets meer te verlangen hebt, zal dit in de wettige volksvergadering worden beslist.

² Hand. 7:38 Deze is het, die in de vergadering in de woestijn met de engel was, die tot hem sprak op de Sinai, en met onze vaders; en hij ontving levende woorden om die u te geven.

³ Matt. 16:18 En Ik zeg u, dat gij Petrus zijt, en op deze petra zal Ik mijn gemeente bouwen en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen.
Kol. 1:18a en Hij is het hoofd van het lichaam, de gemeente. 24 Thans verblijd ik mij over hetgeen ik om uwentwil lijd, en vul ik in mijn vlees aan wat ontbreekt aan de verdrukkingen van Christus, ten behoeve van zijn lichaam, dat is de gemeente.

⁴ Rom. 16:5 Groet insgelijks de gemeente bij hen aan huis. Groet mijn geliefde Epenetus, de eersteling voor Christus uit Asia.

1 Kor. 1:2 aan de gemeente Gods te Korinte, aan de geheiligden in Christus Jezus, de geroepen heiligen met allen, die allerwege de naam van onze Here Jezus Christus aanroepen, hun en onze (Here).

Openb. 2:1 Schrijf aan de engel der gemeente te Efeze. 8 En schrijf aan de engel der gemeente te Smyrna. 12 En schrijf aan de engel der gemeente te Pergamum. 18 En schrijf aan de engel der gemeente te Tyatira.

⁵ 1 Kor. 1:10 Doch ik vermaan u, broeders, bij de naam van onze Here Jezus Christus: weest allen eenstemmig en laten er geen scheuringen onder u zijn; weest vast aaneengesloten, één van zin en één van gevoelen.

⁶ *25 In de vierde nachtwake kwam Hij tot hen, gaande over de zee.*

Opmerking 2 bij Matt. 14:25: De vierde nachtwake was van 3.00 tot 6.00 uur. De Romeinen verdeelden de nacht in vier perioden, nl. (1) 18.00-21.00 uur, (2) 21.00 – 24.00 uur, (3) 24.00 – 3.00 uur, en (4) 3.00 – 6.00 uur. De Joden verdeelden de nacht in drie perioden, nl. (1) zonsondergang – 22.00 uur, (2) 22.00 – 2.00 uur, en (3) 2.00 uur – zonsopgang. De "vierde" nachtwake wijst erop dat Matteüs het Romeinse systeem gebruikte in plaats van het Joodse systeem om in dit vers de tijdsduur te vertellen (zie opmerking 3 bij Joh. 1:39 voor meer informatie over de tijdsbepalingen).

⁷ *64 Geef daarom bevel het graf te verzekeren tot de derde dag; anders konden zijn discipelen Hem komen stelen, en tot het volk zeggen: Hij is opgewekt uit de doden, en de laatste dwaling zou erger zijn dan de eerste.*

Opmerking 2 bij Matt. 27:64: Door de pogingen van de Joden om te voorkomen dat er ook maar iets zou gebeuren waardoor de mensen zouden geloven dat Jezus was opgewekt, gaven ze ons een van de zekerste bewijzen van Zijn opstanding. Ze verzegelden het graf, zodat als het geopend zou worden, dit voor iedereen duidelijk zou zijn (zie opmerking 4 bij Matt. 27:66), en ze zorgden ervoor dat soldaten de wacht hielden om het graf te beschermen.

Dit neemt iedere twijfel weg dat de volgelingen van Jezus Zijn lichaam konden hebben gestolen. Daardoor zijn de vijanden van Jezus voor de hele geschiedschrijving zelf getuigen geworden dat Jezus letterlijk uit de dood opstond.

⁸ Matt. 26:2 Gij weet, dat het over twee dagen Paasfeest is, en alsdan wordt de Zoon des mensen overgeleverd om gekruisigd te worden.

Luc. 2:41 En zijn ouders reisden elk jaar naar Jeruzalem, op het Paasfeest.

Joh. 2:23 En terwijl Hij te Jeruzalem was, op het Paasfeest, geloofden velen in zijn naam, doordat zij zijn tekenen zagen, die Hij deed;

Joh. 13:1 En vóór het Paasfeest, toen Jezus wist, dat zijn ure gekomen was om uit deze wereld over te gaan tot de Vader, heeft Hij de zijnen, die Hij in de wereld liefhad, liefgehad tot het einde.

⁹ Joh. 21:18 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Toen gij jonger waart, omgordde gij uzelf en gij gingt, waar gij wildet, maar wanneer gij eenmaal oud wordt, zult gij uw handen uitstrekken en een ander zal u omgorden en u brengen, waar gij niet wilt. 19 En dit zei Hij om te kennen te geven, met welke dood hij God verheerlijken zou. En dit gezegd hebbende, sprak Hij tot hem: Volg Mij.

¹⁰ Hand. 5:23 Wij vonden wèl de kerker zeer zorgvuldig gesloten en de wachters voor de deuren op hun post, maar, toen wij hem openden, vonden wij er niemand in.

¹¹ Joh. 20:19 Toen het dan avond was op die eerste dag der week en ter plaatse, waar de discipelen zich bevonden, de deuren gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus en stond in hun midden en zei

tot hen: Vrede zij u!

¹² 10 Nu was er te Damascus een discipel, genaamd Ananias; en de Here zei tot hem in een gezicht: Ananias! En hij zei: Zie, hier ben ik, Here.

Opmerking 2 bij Handelingen 9:10: Een gezicht is een bovennatuurlijke voorstelling van een zichtbare (en vaak hoorbare) boodschap van God in de geest van iemand. Als iemand slaapt als dit gebeurt, dan is het een droom, of, zoals de Bijbel het noemt, een nachtgezicht (Gen. 46:2; Job 33:15; Dan. 2:19; Hand. 18:9) wat niet gezien wordt met onze fysieke ogen, maar het is een geestelijk beeld.

Als iemand wakker is en een gezicht ziet, dan toont de Heer hem iets in zijn geestesoog, hoewel het voor die persoon zo werkelijk kan zijn dat hij echt denkt dat hij het met zijn fysieke ogen ziet. In het geval van Ezechiël (Ezech. 8:1-11:24) waren anderen aanwezig toen hij dit gezicht had (8:1), maar ze werden niet zoals hij in de Geest naar Jeruzalem gebracht (8:3). Ezechiëls lichaam bleef op de plek waar hij was terwijl hij in zijn geest naar Jeruzalem werd gebracht. In Handelingen 12:9 dacht Petrus niet dat wat hij ervoer echt was, maar hij dacht dat hij een gezicht zag. Hieruit kunnen we concluderen dat een gezicht niet een fysieke werkelijkheid is, maar een geestelijke gebeurtenis.

Volgens Numeri 24:4, 16 en Handelingen 10:19, 10 zijn een zinsverrukking en een gezicht hetzelfde. In een zinsverrukking of gezicht zijn de fysieke ogen van iemand open en gewoonlijk hebben ze een starende blik, maar ze zien niet de normale fysieke beelden. In plaats daarvan ontvangen ze rechtstreeks bovennatuurlijke beelden van God.

De verheerlijking van Jezus op de berg (Matt. 17:9) wordt een gezicht genoemd en is daarom wellicht iets dat niet plotseling fysiek gebeurde. In plaats daarvan werden de geestelijke ogen van de discipelen geopend om een glimp van de heerlijkheid van Jezus te zien die daar altijd al was geweest, maar waarvoor ze verblind waren als ze met hun fysieke ogen keken. Dit is waarschijnlijk hetzelfde wat met de dienaar van Elisa gebeurde toen de Heer zijn geestelijke ogen opende om de vurige paarden en wagens te zien die hen omringden (2 Kon. 6:17).

De Schrift geeft duidelijk aan dat Abraham (Gen. 15:1), Jakob (Gen. 46:2), Balaam (Num. 24:4, 16), Samuël (1 Sam. 3:1, 15), Natan (2 Sam. 7:17; 1 Kron. 17:15), Jesaja (Jes. 1:1), Ezechiël (Ezech. 1:1; 7:13; 8:13; 11:24), Daniël (Dan. 2:19; 8:1-27; 9:21-24), Nebukadnezar (Dan. 2:28), Zacharias (Luc. 1:22), Petrus (Hand. 10:10, 19), Johannes (Openb. 9:17), Ananias (Hand. 9:10), Cornelius (Hand. 10:3), en Paulus (Hand. 16:9-10; 18:9; 2 Kor. 12:1) allemaal gezichten hadden.

Hoewel het woord "gezicht" niet wordt genoemd, komen we de voorwaarden voor een gezicht tegen bij de dienaar van Elisa (2 Kon. 6:17) en Micha (1 Kon. 22:19-22). Zoals in de eerste alinea van deze opmerking genoemd, zijn dromen gezichten (zie opmerking 3 bij Matt. 1:20).

¹³ Marc. 4:28 De grond brengt vanzelf vrucht voort; eerst een halm, daarna een aar, daarna het volle koren in de aar.

¹⁴ 31 *En Hij zal zijn engelen uitzenden met luid bazuïngeschal en zij zullen zijn uitverkorenen verzamelen uit de vier windstreken, van het ene uiterste der hemelen tot het andere.*

Opmerking 12 bij Matt. 24:31: Engelen zijn geschapen (Neh. 9:6; Kol. 1:16) geestelijke wezens (Ps. 104:4; Heb. 1:14) die in macht en kracht superieur aan de mens zijn (Jes. 37:36; 2 Petr. 2:11; Openb. 20:1-2). Hoewel hun wezen geest is (1 Kon. 22:21; Ps. 104:4) zijn ze vaak in menselijke gedaante verschenen (Gen. 19:1-22; Jud. 6:11-22). Ze zijn heilig (Marc. 18:10), verheven (1 Tim. 5:21) en betrokken bij Gods werk (Ps. 103:20). Hoewel de hemel hun thuis is (Matt. 18:10; Marc. 12:25; Luc. 1:19) worden ze desalniettemin uitgezonden in de dienst van God op aarde (Heb. 1:14). In Genesis 28:12 en Johannes 1:51 zien we dat de engelen tussen hemel en aarde neerdalen en opstijgen.

Sommige feiten over engelen zijn: ze moeten niet aanbeden worden (Kol. 2:18); ze zijn ontelbaar (Heb. 12:22); ze dienen het volk van God (Hand. 12:7-11; Heb. 1:14); ze verheugen zich over de redding van de verlorenen (Luc. 15:10); ze beschermen en bevrijden de kinderen van God (1 Kon. 6:17-18; Dan. 6:22; Hand. 5:19); ze trouwen niet en worden niet ten huwelijk gegeven (Matt. 22:30); ze sterven nooit (Luc. 20:36); ze blinken uit in kracht, voeren Gods bevelen uit en gehoorzamen Zijn Woord (Ps. 103:20); ze vergezellen Christus als Hij wederkomt (Matt. 25:31); en ze voeren Gods oordeel uit (Matt. 13:39-42 en zie opmerking 2 bij Luc. 20:36).

¹⁵ Kol. 4:10 Aristarchus, mijn medegevangene, laat u groeten, en Marcus, de neef van Barnabas – over hem hebt gij opdracht gekregen; ontvangt hem, indien hij bij u mocht komen

¹⁶ Vgl. SV: Voorpoort

¹⁷ 1 Petr. 5:13 U laat de medeuitverkorene te Babylon groeten, en mijn zoon Marcus.

1 Tim. 1:2 aan Timoteüs, mijn waar kind in het geloof: genade, barmhartigheid en vrede zij u van God, de Vader, en van Christus Jezus, onze Here.

¹⁸ *6 want zij waren bij de broden niet tot inzicht gekomen, maar hun hart was verhard.*

Opmerking 10 bij Marcus 6:52: Meestal denken we bij iemand met een verhard hart aan een persoon die op een verschrikkelijke manier tegen God rebelleert. Hoewel het waar is dat zo'n persoon ook inderdaad een verhard hart heeft, gaat het er in dit geval om dat de discipelen verharde harten hadden, omdat ze "innerlijk bovenmate ontsteld waren" (vers 51) en "verbijsterd waren" (vers 50) om Jezus op het water te zien lopen. Het woord "verhard" dat hier gebruikt wordt, betekent "gevoelloos, koppig of onbuigzaam, of ongevoelig voor". De discipelen haatten God niet, maar ze waren zo ontvankelijk geworden voor de natuurlijke wereld en de beperkingen daarvan dat ze overweldigd werden toen ze Jezus deze wetten zagen overtreden. Daarom hadden ze een verhard hart (zie opmerking 3 bij Marcus 8:17).

We zien dus dat in dit geval een verhard hart betekent dat je gevoeliger bent voor of meer gedomineerd wordt door het natuurlijke denken dan door het bovennatuurlijke denken. Als we deze Bijbelse definitie van een verhard hart gebruiken, dan hebben we allemaal gebieden waarin we verhard (of ongevoelig) zijn voor God (zie opmerking 3 bij Marcus 8:17 voor de kenmerken van een verhard hart).

Onze harten worden verhard (ongevoelig) als we op andere dingen letten dan op God en Zijn wegen (als we daarover nadenken, bestuderen, overpeinzen of mediteren). In dit geval dachten de discipelen niet aan zondige dingen zoals moord, overspel, diefstal, enz. Hun gedachten werden volkomen in beslag genomen door de storm en hoe ze hun leven konden redden. Ze waren echter bezig met de natuurlijke methoden van bevrijding. Ze hadden moeten denken aan een wonderbaarlijke bevrijding, omdat ze uit gehoorzaamheid aan het bevel van Jezus de zee waren opgegaan.

Als ze waren blijven denken aan het wonder dat ze even daarvoor Jezus hadden zien doen (de wonderbare spijziging), dan zouden ze niet zo verbaasd zijn geweest om te zien dat Jezus op het water naar hen toe liep. Tenslotte had Hij hen opgedragen om in het schip te gaan (zie opmerking 1 bij Matt. 14:22) en daarom was hij verantwoordelijk voor hen. Hij was ook maar een klein eindje van hen vandaan en Hij bevond zich in dezelfde storm, dus ze hadden kunnen weten dat Hij bekend was met hun situatie. Ze hadden kunnen verwachten dat Jezus zou komen om ze te redden, zelfs als Hij daarvoor op het water had moeten lopen. Want iemand die vijfduizend mannen van voedsel kon voorzien (de vrouwen en kinderen nog niet eens meegerekend) met vijf broden en twee vissen en daarbij ook nog meer overhield toen Hij klaar was dan toen Hij begon, kon zeker ook wel op het water lopen.

Maar hun verharde harten verhinderden hen om de geestelijke waarheden te zien (Marcus 8:17-18 en zie opmerking 3 bij Marcus 8:17) en zij bleven in beslag genomen door alleen hun natuurlijke denken, wat volkomen ontoereikend was om hun probleem op te lossen. Dit is de reden waarom tegenwoordig mensen die weten wat het Woord zegt het nog steeds niet in hun leven zien werken. Ze zijn gevoeliger voor angst en twijfel dan voor de waarheden van het Woord van God, eenvoudigweg omdat ze meer hebben gedacht aan dingen die angst en twijfel met zich meebrengen.

We kunnen deze wetten over het verharderen van onze hart nemen en ze op een positieve manier gebruiken. We kunnen eigenlijk onze harten verharderen voor twijfel door het Woord van God te overdenken. Het is een denkbaar en bereikbaar doel om net zo gevoelig voor God en het geloof te worden als we voor satan en twijfel zijn geweest.

¹⁹ *10 Ziet toe, dat gij niet één dezer kleinen veracht. Want Ik zeg u, dat hun engelen in de hemelen voortdurend het aangezicht zien van mijn Vader, die in de hemelen is.*

Opmerking 3 bij Matt. 18:10: In dit vers had Jezus waarschijnlijk een baby of peuter in Zijn armen en sprak Hij rechtstreeks over dit kind. Net zoals in vers 6 (zie opmerking 2 bij Matt. 18:6) is er een bredere toepassing van dit vers om dit op iedere volgeling van Christus te laten slaan. Dit tekstgedeelte laat ons zien dat wij engelen hebben die aan ons zijn toegewezen. Hebreeën 1:14 laat verder zien dat hun doel is om ons te dienen (m.a.w. ten behoeve van ons). In het Oude Testament leert Psalm 91 ons over de bediening van de engelen aan het volk van God, en er zijn veel voorbeelden van deze bediening (Gen. 16:7; 24:7,40; Ex. 23:20; Num. 20:16; 1 Kon. 19:5; 2 Kon. 1:15; Ps. 34:7; Dan. 6:22; Matt. 2:13; 4:11; Luc. 16:22; 22:43; Hand. 5:19; 10:3; 12:7).

Sommige mensen die zich deze waarheid realiseerden, zijn zo ver gegaan dat ze zeggen dat we tot onze engelen zouden moeten spreken en dan zullen ze onze bevelen gehoorzamen. Nergens in de Schrift staat dat we dit moeten doen en er is ook geen enkel voorbeeld van dat het gedaan werd. We hebben niet het vermogen om alle engelen te besturen. Veel van de beschermende taken van de engelen die in Psalm 91 beschreven worden zijn preventief en we zouden niet effectief opdracht kunnen geven tot deze activiteiten. In plaats daarvan worden engelen uitgezonden zoals in dit vers wordt beschreven – ze kijken naar het aangezicht van de Vader. God de Almachtige geeft leiding aan hen. Wij hebben echter ook een rol daarin. Psalm 91 vertelt ons dat alle beloften over wat de engelen doen, zijn voor diegenen die in de schuilplaats van de Allerhoogste zijn gezeten (vers 1). Vers 2 leert verder dat we moeten zeggen dat de Heer onze toevlucht en onze vesting is, onze God op wie we vertrouwen.

Het is de combinatie van ons geloof in God en Zijn trouw aan ons waardoor de engelen ten behoeve van ons worden uitgezonden. Als het alleen aan God lag, dan zou Zijn voorziening, vanwege Zijn genade en gunst,

voor iedereen dezelfde zijn. We moeten echter Gods genade door geloof ontvangen (Ef. 2:8). Als we de Heer zoeken, ons ervan bewust worden dat Hij de geesten leidt die geschapen zijn om ons te dienen, en ons geloof in dit gebied uitspreken, dan zal Hij ten behoeve van ons Zijn engelen uitzenden.

²⁰ Openb. 3:20 Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen en maaltijd met hem houden en hij met Mij.

²¹ *12 Daarna daalde Hij af naar Kafarnaüm, Hij, zijn moeder en zijn broeders en zijn discipelen, en zij bleven daar niet vele dagen.*

Opmerking 2 bij Joh. 2:12: De Schrift noemt vier broers van Jezus, nl. Jakobus, Jozef, Simon en Judas en maakt bekend dat Hij tenminste twee zusters had. Uit Joh. 7:5 (wat plaatsvond tijdens de laatste zes maanden van de bediening van Jezus) blijkt dat de broers van Jezus tegen het eind van Zijn bediening nog steeds niet in Hem geloofden. In Handelingen 1:14 staat echter dat de broers van Jezus aanwezig waren bij de Hemelvaart van Jezus en met de andere discipelen in de bovenzaal wachtten tot de dag van Pinksteren. In 1 Korintiërs 9:5 worden ze als medewerkers aangeduid en in Galaten 1:19 wordt Jakobus een apostel genoemd.

Vanwege deze verwijzing naar Jakobus als een apostel en vanwege het feit dat Paulus hem samen met Petrus noemt als de enige twee apostelen die hij in Jeruzalem zag, wordt verondersteld dat de Jakobus waarover in Handelingen 12:17; 15:13; 21:18; Galaten 1:19; 2:9,12 gesproken wordt niemand minder is dan de broer van de Heer. Dit zou Jakobus (de broer van de Heer) het hoofd van de gemeente in Jeruzalem maken. Jakobus, de broer van Johannes en één van de twaalf discipelen van Jezus, was toen al aan de marteldood gestorven (Hand. 12:2).

De overlevering heeft geprobeerd uit te leggen dat deze broers en zusters van Jezus eigenlijk Zijn neven waren of kinderen van Jozef uit een eerder huwelijk, in een poging om de leerstelling van de eeuwige maagdelijkheid van Maria te ondersteunen. Het gebruik van het woord "eerstgeborene" in Matteüs 1:25 en Lucas 2:7, in plaats van "de eniggeborene" ondersteunt echter de gedachte dat Maria andere kinderen had. Neem in dit verband ook nota van de profetie in Psalm 69:9. Er is geen enkele reden om deze Schriftplaatsen niet op te vatten zoals ze er staan en te geloven dat zij de kinderen van Maria waren.

²² *19 En een weinig verder gegaan zijnde, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes zijn broeder, terwijl dezen bezig waren in het schip hun netten in orde te brengen.*

Opmerking 3 bij Marc. 1:19: De naam Jakobus betekent "vervanger", "verdringer", "iemand die de voet licht". In het Nieuwe Testament worden vijf mannen genoemd die Jakobus heten: (1) Jakobus, de halfbroer van onze Heer Jezus; (2) Jakobus, de zoon van Alfeüs, die ook één van de twaalf apostelen was (Matt. 10:3; Marc. 3:18; Luc. 6:15; Hand. 1:13); (3) Jakobus, de zoon van Maria en de broer van Josef (Matt. 27:56; Marc. 16:1; Luc. 24:10) die ook wel "de jongere" werd genoemd (Marc. 15:40); (4) Jakobus, de vader van de apostel Judas (Luc. 6:15; Hand. 1:13; Judas). Het is mogelijk dat deze Jakobus dezelfde man is als Jakobus, de zoon van Alfeüs; en (5) Jakobus, de broer van Johannes en de zoon van Zebedeüs, over wie in dit vers wordt gesproken.

Deze Jakobus, de zoon van Zebedeüs en broer van Johannes was één van de eerste discipelen van Jezus (verzen 19-20). Jakobus en zijn broer Johannes waren vissers en werkten samen met Petrus en Andreas (Luc. 5:10). Uit Matteüs 27:56, vergeleken met Marcus 15:40 en Johannes 19:25 is op te maken dat het mogelijk is dat de moeder van Jakobus, Salomé, ook een zuster van Maria, de moeder van Jezus, was. Salomé vroeg samen met Jakobus en Johannes of haar ene zoon aan Zijn rechterhand en haar andere aan Zijn linkerhand kon zitten als Hij in Zijn koninkrijk kwam (Matt. 20:20-23, Marc. 10:35-40). Jezus gaf Jakobus en zijn broer Johannes de naam "Boanerges", wat "zonen van de donder" betekent (Marc. 3:17). Jakobus en Johannes kregen een flinke berisping van Jezus toen ze vuur uit de hemel over de Samaritanen wilden afroepen (Luc. 9:54-56).

Jakobus was één van de drie discipelen die tot de intieme kring van de twaalf apostelen van Jezus behoorde. Hij had het voorrecht om bij een aantal bijzondere gebeurtenissen bij Jezus te zijn (Matt. 17:1-9; Marc. 5:37-43; 14:33). Jakobus was één van de discipelen die op het meer van Galilea aan het vissen was toen Jezus in Zijn verheerlijkte lichaam aan hen verscheen (Joh. 21:2). Hij was ook aanwezig bij de Hemelvaart van Jezus (Hand. 1:8-13) en op de Pinksterdag toen de Heilige Geest werd gegeven (Hand. 2:1). Jakobus was de eerste van de apostelen die de marteldood stierf (Hand. 12:2).

²³ Num. 34:7 En dit zal uw noordelijke grens zijn: van de grote zee af zult gij die trekken naar de berg Hor, 8 van de berg Hor zult gij die trekken tot de weg naar Hamat, en het eindpunt der grens zal bij Sedad zijn.

²⁴ 2 Sam. 5:11 Chiram, de koning van Tyrus, zond gezanten naar David, en cederhout, timmerlieden en steenhouwers; zij bouwden voor hem een paleis.

²⁵ Ezech. 27:1 Het woord des HEREN kwam tot mij: 2 Gij, mensenkind, hef een klaaglied aan over Tyrus, 3 en zeg tot Tyrus, dat gelegen is aan de toegangen tot de zee, dat als de koopstad der volken op vele kustlanden handel drijft: zo zegt de Here HERE:

²⁶ Amos 1:9 Zo zegt de HERE: Om drie overtredingen van Tyrus, ja om vier, zal Ik het niet herroepen. Omdat zij een gehele bevolking aan Edom hebben uitgeleverd en aan geen broederbond hebben gedacht, 10 zal Ik vuur werpen binnen de muur van Tyrus, zodat het zijn burchten verteert.

²⁷ Joël 3:4 En voorts, wat wilt gij van Mij, gij Tyrus en Sidon en alle landstreken van Filistea? Wilt gij Mij vergelding bewijzen? Maar indien gij het Mij vergelden wilt, snel, ijlings zal Ik de vergelding op uw eigen hoofd doen nederdalen. 5 Want gij hebt mijn zilver en mijn goud weggenomen, mijn kostbare schatten naar uw tempels gebracht, 6 en de kinderen van Juda en van Jeruzalem hebt gij verkocht aan de Ioniërs, om hen ver van hun gebied weg te voeren.

²⁸ Joël 3:7 Zie, Ik zal hen doen opstaan uit de plaats waarheen gij hen verkocht hebt, en Ik zal de vergelding op uw eigen hoofd doen nederdalen: 8 Ik zal uw zonen en uw dochters verkopen in de hand der kinderen van Juda, en dezen zullen hen verkopen aan de Sabeeërs, naar een ver verwijderd volk, want de HERE heeft het gesproken.

Jes. 23:15 En het zal te dien dage geschieden, dat Tyrus vergeten zal worden, zeventig jaar lang, de dagen van één koning. Ten einde van zeventig jaar zal het Tyrus vergaan naar het lied op de hoer.

Jer. 27:2 De HERE zei tot mij aldus: Maak u banden en jukken en leg die op uw hals, 3 en zend die aan de koning van Edom, aan de koning van Moab, aan de koning van de Ammonieten, aan de koning van Tyrus en aan de koning van Sidon, door bemiddeling van de gezanten die naar Jeruzalem tot Sedekia, de koning van Juda, gekomen zijn, 4 en geef hun deze opdracht aan hun heren: Zo zegt de HERE der heerscharen, de God van Israël.

²⁹ Matt. 15:21 En Jezus ging vandaar en trok Zich terug naar de omgeving van Tyrus en Sidon.
Marc. 7:24 En Hij stond op en vertrok vandaar naar het gebied van Tyrus.

³⁰ Hand. 21: 2 En nadat wij een schip gevonden hadden, dat naar Fenicië zou oversteken, gingen wij aan boord en voeren af. 3 En toen wij Cyprus in zicht gekregen hadden en het links hadden laten liggen, voeren wij naar Syrië en kwamen te Tyrus aan, want daar zou het schip zijn lading lossen. 4 En wij vonden de discipelen en bleven daar zeven dagen.

³¹ *1 In het vijftiende jaar van de regering van keizer Tiberius, toen Pontius Pilatus stadhouder over Judea was, en Herodes viervorst over Galilea, en zijn broeder Filippus viervorst over Iturea en het land Trachonitis, en Lysanias viervorst over Abilene.*

Opmerking 3 bij Lucas 3:1: Deze Herodes, bekend als Herodes Antipas, was de zoon van Herodes de Grote (zie opmerking 1 bij Luc. 1:5) en hij heerste over Galilea. Zijn broer, Herodes Archelaüs, heerste over Judea en Samaria (Matt. 2:22). Een andere broer, Filippus, die in dit vers wordt genoemd, had een vrouw die Herodias heette (vers 19), die de dochter was van weer een andere zoon van Herodes de Grote, Aristobulus, die niet in het Nieuwe Testament wordt genoemd. Deze Herodias verliet haar echtgenoot (en oom) Filippus en trouwde met Herodes Antipas. Johannes de Doper sprak hierover zijn afkeuring uit (Marc. 6:17-20). Herodias won het van de afkeur van Johannes de Doper en zij liet hem onthoofden. De zoon van Herodes Antipas, Herodes Agrippa I, wordt in Handelingen 12 genoemd. Hij werd door een engel des Heren geslagen en door wormen gegeten. De kleinzoon van Herodes Antipas was Herodes Agrippa II, die bijna door Paulus werd overgehaald om Christen te worden (Hand. 26:28).

³² *8 Toen Herodes Jezus zag, was hij zeer verheugd. Want hij had Hem reeds geruime tijd willen zien, omdat hij van Hem hoorde, en hij hoopte een of ander teken door Hem te zien geschieden.*

Opmerking 1 bij Luc. 23:8: In de Bijbel worden vijf mannen genoemd die Herodes heten. Deze Herodes, voor wie Jezus werd gebracht, was Herodes Antipas. Dit is dezelfde man die Johannes de Doper gevangen zette en hem uiteindelijk onthoofde. Zoals in opmerking 1 bij Lucas 9:7 wordt genoemd, was Herodes Antipas, toen hij berichten hoorde over de bediening van Jezus, ervan overtuigd dat Hij Johannes de Doper was die opgestaan was uit de dood.

Als je deze dingen in gedachten houdt, dan verklaart dat iets meer waarom Herodes er al een tijd lang naar had verlangd om Jezus te zien en het maakt zijn zonde om Jezus te bespotten (vers 11) zelfs erger.

³³ Gen. 6:3: En de HERE zei: Mijn Geest zal niet altoos in de mens blijven, nu zij zich misgaan hebben.

³⁴ Luc. 9:54 Toen de discipelen Jakobus en Johannes dit bemerkten, zeiden zij: Here, wilt Gij, dat wij zeggen, dat vuur van de hemel zal nederdalen om hen te verteren? 55 Doch Hij keerde Zich om en bestrafte hen. 56 En zij gingen naar een ander dorp.

³⁵ 14 *Daarna vond Jezus hem in de tempel en zei tot hem: Zie, gij zijt gezond geworden; zondig niet meer, opdat u niet iets ergers overkome.*

Opmerking 8 bij Joh. 5:14: Terwijl Jezus dit zegt, toont Hij aan dat door zonde tragedie in ons leven komt. Hoewel het niet altijd onze persoonlijke zonden zijn die deze problemen teweeg brengen (Joh. 9:1-3) ligt altijd de zonde van iemand ten grondslag aan het probleem (bijvoorbeeld: Herodes die de kleine jongetjes doodde (Matt. 2:16). De kinderen en hun ouders haalden dit niet over zich heen door iets wat ze ook maar gedaan konden hebben. De oorzaak van deze massamoord was de angst die in het hart van Herodes woedde.)

Als onze persoonlijke zonden de oorzaak zijn, dan zijn er twee redenen waarom deze "slechtere dingen" over ons komen: (1) het oordeel van God over zonde (Lev. 26:15-16; Deut. 28:61; Ps. 66:18; 107:17-18; Jes. 13:11; 59:2; 64:7; Rom. 2:8; 6:23), of (2) satan en zijn machten die vrij zijn om vanwege de zonde in ons leven te werken (Spr. 5:22; Joh. 8:34; 10:10; Hand. 8:32; Rom. 6:16; 2 Tim. 2:26; 1 Petr. 5:8; 2 Petr. 2:19). Problemen, ziekten, enz. zijn nooit Gods zegen op ons (vgl. Deut. 28:1-14 met de verzen 15-68), of Gods methode om ons te corrigeren (Joh. 15:3; 2 Tim. 3:16).

De Nieuwtestamentische gelovige die wedergeboren is, zal niet onder dit bestraffend oordeel van God komen (Nah. 1:2; Rom. 5:9; 1 Tess. 1:10; 5:9). Jezus droeg dat oordeel, zodat wij het niet hoeven te dragen (Jes. 53:4-6,11; Rom. 5:8-10; 1 Kor. 15:3; Gal 3:13). De reden waarom zonde nog steeds de Nieuwtestamentische gelovige kan schaden, is omdat het satan de vrije hand geeft om in ons leven te werken (Rom. 6:16).

³⁶ 36 *Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven; doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.*

Opmerking 4 bij Joh. 3:36: In de toekomstige tijd zal God Zijn toorn over de hele aarde uitstorten (voorbeeld: Openb. 6:17; 11:18; 14:19; 15:1,7; 16:1,19; en 19:15). In deze tijd is Jezus echter niet gekomen om de mensen te veroordelen maar om ze genade en waarheid te brengen (Joh. 1:14; 3:17). Degenen die niet in de Zoon geloven zijn op dit ogenblik onder de toorn van de Oudtestamentische wet (Joh. 5:45; Rom. 4:15; Gal. 3:10) en tenzij zij zich bekeren zullen ze voor eeuwig lijden onder de toorn van God (Rom. 2:6-9; Openb. 20:13-15).

³⁷ Hand. 13:11 En nu, zie, de hand des Heren keert zich tegen u, en gij zult een tijd lang blind zijn en de zon niet zien. En terstond viel op hem donkerheid en duisternis, en rondastende zocht hij iemand om hem bij de hand te leiden.